

OPINTO-OPPAAN SISÄLTÖ

Koronan vaikutus koulunkäyntiin	2
Aikuislukion henkilökunta	3
Yo-tutkinto syksyllä 2020	4
Yo-tutkinto keväällä 2021	5
Uusintakokeet	6
Vanhojen opiskelijoiden vinkkejä	7
Lukuvuoden työpäivät jaksoittain	8
Tietoa ja ohjeita tulipalo- ja pelastus- tilanteen varalle	10
Aikuisille annettavan koulutuksen tuntijako	11
Lukion kurssien sisällöt	12 - 29
Aikuiskoulukäsitteitä	30 - 32
Arviointi	32 - 34
Ylioppilastutkinto	35 - 36
Työpäivämuistio	37 - 41

Ohjeita koronaan liittyen

Lukuvuosi 2020-2021 aloitetaan lähiopetuksena. Riihimäen aikuislukiossa seurataan kuitenkin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen koronaa koskevia tiedotteita. Mahdolliseen etäopetukseen siirtymisestä tiedotetaan erikseen.

Koulussa noudatettavat hygieniaohjeet

1. Kouluun tullaan vain täysin terveenä. Opiskelijan, opettajan tai muun oppilaitoksessa työskentelevän henkilön ei pidä osallistua lähiopetukseen tai muuhun oppilaitoksen tiloissa järjestettävään toimintaan, jos hänellä on sairastumiseen viittavia oireita.
2. Kouluun ei voi jatkossa tulla infektio-oireisena tai sen jälkeen, ennen kuin mahdollinen koronavirustartunta on suljettu pois testillä.
3. Jokainen pesee kätensä aina tullessaan kouluun sekä ennen kotiinlähtöä. Lisäksi kädet pestään aina ennen ruokailua, ulkoa sisälle tultaessa sekä aivastamisen tai yskimisen jälkeen. Kädet kuivataan kertakäyttöisiin paperisiin käsipyyhkeisiin. Jos käsienpesumahdollisuutta ei ole, käytetään saatavilla olevaa käsihuuhdetta. Käsihuuhdetta on jokaisessa luokassa lavuaarin vieressä. Käsihuuhdeautomaatteja on Koulukadun puoleisessa aulassa, ruokalan edessä sekä psykologian luokan vieressä. Tyhjentyneestä käsihuuhdepullostasta tai -automaatista ilmoitetaan vahtimestarille.
4. Aivastamisen tai yskimisen yhteydessä suun eteen laitetaan kertakäyttöinen nenäliina. Jos nenäliinaa ei ole saatavilla, suojataan suu kynärtaipeella.
5. Ruokalassa tuolien paikkoja ei siirretä.
6. Luokkien pulpettijärjestyksiä ei saa muuttaa.
7. Koulun käytävillä pyritään mahdollisuuksien mukaan säilyttämään turvaväli.

Yllä olevat ohjeet perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön suositukseen (4.8.2020) ja opetushallituksen ohjeistukseen lukio-opetuksen järjestämisestä 1.8.2020 alkaen.

Ohjeet ovat voimassa toistaiseksi. Tilanteen mahdollisesti muuttuessa opiskelijoille lähetetään uudet ohjeet.

Kari Jukarainen

rehtori

RIIHIMÄEN AIKUISLUKIO

Henkilökunta

Koulun henkilökunnan sähköpostiosoite on etunimi.sukunimi@riihimaki.fi

Antikainen Juuso (JAn)	BI, GE, TE
Hellsten Timo (HeT)	ÄI, S2
Kaakinen Ari (KAA)	HI, YH
Kantola Anna (KNN)	KE
Koskelo Krista (KKR)	BI, GE
Lamberg Pauliina (LAM)	EAB
Mattila Jaana (MAJ)	erityisopettaja
Modig Päivi (MOD)	opinto-ohjaus, kaksoistutkinto
Monto Anne (AM)	ENA
Sorvali Kaarina (SOR)	S2
Torn Elsi (ET)	KE
Turunen Sasu (TSA)	MA
Tuulio Ilkka (ITu)	ENA, RUB
Valkonen Riitta (VAL)	opinto-ohjaus, aikuislukio
Väyrynen Tatu (VÄY)	FI, UE

Rehtori

Kari Jukarainen, p. 040 330 4605, tavattavissa maanantaisin huoneessa 241. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Koulusihteeri

Teija Airasmaa, p. 050 500 1692. Kanslia on avoinna tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 11 – 18.

Iltavahtimestari

Elviira Lappalainen, p. 040 330 4596 on tavoitettavissa koululta maanantaista torstaihin klo 15 – 21 ja jaksojen koeviikkoina pääsääntöisesti perjantaisin koeiltoina n. klo 16 - 20. Vahtimestarin työhuone on Koulukadun puoleisessa aulassa.

Opinto-ohjaajat

Riitta Valkonen, p. 040 330 4608
vastaanottoaika on tiistaisin klo 16.30 - 19.00 huone 134, Uraputki.

Päivi Modig, puh. 040 330 4635, huone 133, Lähtöruutu.

Voit myös varata ajan netin kautta: <http://netti aika.fi/Riihimaenlukio/#/>

Erityisopettajan palvelut

Erityisopettaja on aikuislukion opiskelijoiden apuna oppimisen ja opiskelun pulmatilanteissa. Ensisijaisesti erityisopettaja antaa pedagogista tukea ja ohjausta niille opiskelijoille, jotka tarvitsevat tukea oppimisvaikeuksien vuoksi. Painopiste on opiskelijan oppimaan oppimisen taitojen kehittämisessä ja itsetunnon tukemisessa oppijana. Hän testaa opiskelijat ylioppilaskirjoituksissa mahdollisesti tarvittavia lukitodistuksia varten.

Tavoitat erityisopettajan parhaiten vastaanottoaikana pääsääntöisesti **torstaisin klo 11-13** tai voit sopia ajan puhelimitse p. 050 381 0422 tai sähköpostitse.

Tietoa opiskelijalle

Varsinaiselle opiskelijalle eli koko lukion oppimäärää suorittavalle opiskelu on maksutonta.

Aineopiskelijalta peritään **70,00 €:n** opiskelijamaksu. Maksu kattaa koko lukuvuoden ja sillä voi opiskella niin monta ainetta kuin haluaa. Maksu peritään kotiin lähetettävällä laskulla.

Kursseilla käytettävistä oppimateriaaleista, konseptipapereista sekä päätelaitteen hankinnasta vastaa opiskelija itse.

Yo-tutkinto syksyllä 2020

Kirjalliset kokeet

ma	14.09.	kemia, terveystieto
ke	16.09.	englanti, pitkä oppimäärä
to	17.09.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede
pe	18.09.	äidinkieli, lukutaidon koe, suomi toisena kielenä -koe
ma	21.09.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti	22.09.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to	24.09.	filosofia, biologia
pe	25.09.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma	28.09.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
ti	29.09.	psykologia, historia, fysiikka
to	1.10.	vieras kieli, pitkä oppimäärä

Info ylioppilaskirjoitusasioista syksyllä 2020

ti 1.9.2020 klo 18.20 - 18.40

Keväällä 2021 ylioppilaskirjoitukset aloittaville yleisinfo ylioppilastutkinnon suorittamisesta ke 4.11.2020 klo 18.20-18.40.

Yo-tutkinto keväällä 2021

Kirjalliset kokeet

ti	16.03.	äidinkieli, lukutaidon koe, suomi toisena kielenä -koe
to	18.03.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe	19.03.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma	22.03.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke	24.03.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe	26.03.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ma	29.03.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke	31.03.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Info ylioppilaskirjoitusasioista keväällä 2021

ke 3.2.2021 klo 18.20 - 18.40

Syksyllä 2021 ylioppilaskirjoitukset aloittaville yleisinfo ylioppilastutkinnon suorittamisesta ke 5.5.2021 klo 18.20 - 18.40

Ilmoittautuminen ja maksut

Kevään kirjoituksiin ilmoitauduttava viimeistään ma 23.11.2020.

Ylioppilastutkintomaksut vahvistetaan vuosittain, tällä hetkellä perusmaksu on 14 € ja koekohtainen maksu 28 €.

Syksyn 2021 kirjoituksiin ilmoitauduttava viimeistään to 3.6.2021.

Uusintakokeet

Uusintakokeita järjestetään viisi kertaa lukuvuoden aikana. Niihin pitää ilmoittautua **viikkoa aikaisemmin** erillisellä lomakkeella, joita saa aikuislukion kanslian eteisessä sijaitsevasta vasemman puoleisesta hyllystä.

Lukuvuoden 2020 - 2021 uusintakoepäivät:

1. jakso	pe 18.09.2020	klo 17 – 19	luokka 232
2. jakso	pe 06.11.2020	klo 17 – 19	luokka 232
3. jakso	pe 15.01.2021	klo 17 – 19	luokka 232
4. jakso	pe 12.03.2021	klo 17 – 19	luokka 232
5. jakso	pe 07.05.2021	klo 17 – 19	luokka 232

Kokeisiin ilmoittautumispäivät löydät myös työpäivämuistion sivuilta.

Uusintakokeeseen voi osallistua myös lukuvuoden aikana kurssitarjottimen mukaisen vastaavan kurssin loppukokeen yhteydessä. Siinä tapauksessa uusintakokeeseen ilmoittaudutaan kahta viikkoa aikaisemmin suoraan opettajalle. Kielissä ja matematiikassa hylätyn arvosanan suoritusmahdollisuus on kertaavien kurssien yhteydessä.

Vanhojen opiskelijoiden vinkkejä uusille opiskelijoille

Harkitse ja sovelta oheisia vinkkejä itseesi; mikä sopii yhdelle, ei sovi kaikille.

- Tutustu huolellisesti kurssitarjontaan. Katso, onko kaikkia pakollisia aineita tarjolla. Jos näin ei ole, voit käydä kysymässä, milloin ko. ainetta on ajateltu opetettavan
- Lukujärjestys voi muuttua kesken lukuvuotta, tarkista jaksojen alussa!
- Vaikka aikuislukiossa ei välttämättä ole omaa ryhmää/luokkaa, kanssaopiskelijoihin kannattaa tutustua – se auttaa jaksamaan!
- Suunnittele omaa opiskeluasi siten, että kurssijaksoista ei muodostu liian raskaita
- Älä lannistu, äläkä suunnittele keskeyttämistä, vaikka joskus voi tuntua vaikealta. Kysy neuvoa opinto-ohjaajalta, opettajalta tai kansliasta
- Ota huomioon vuorovuosina opetettavat kurssit!
- Pakolliset kurssit on viisainta suorittaa numerojärjestyksessä
- Jos opiskelee koko tutkintoa, kannattaa käydä kaikki saatavilla olevat lisäkurssit – muuten kurssimäärän kasaaminen on hidasta
- Käytä mahdollisuuksien mukaan hyväksesi päivälukion kurssitarjontaa, opo auttaa kurssien valinnassa

4. JAKSO 8.2. – 6.4.2021

vko	pvm	ma	ti	ke	to	pe	tp	
6	08.02.-11.02.	X	X	X	X		4	
7	15.02.-18.02.	X	X	X	X		4	
	22.2. - 28.2.	talvi- loma						
9	01.03.-04.03.	X	X	X	X		4	
10	08.03.-11.03.	X	X	X	X	UK	4	
11	15.03.-18.03.	X	X	X	X		4	
12	22.03.-25.03.	X	X	X	X		4	
13	29.03.-31.03.	1 koe	2 koe	3 koe	KT		3	
14	06.04.-06.04.	PM	4 koe	X	X		1	
							28	

5. JAKSO 7.4. - 26.5.2021

vko	pvm	ma	ti	ke	to	pe	tp
14	07.04.-08.04.			X	X		2
15	12.04.-15.04.	X	X	X			4
16	19.04.-22.04.		X	X	X		4
17	26.04.-29.04.	X	X	X	X		4
18	03.05.-06.05.	X	X	X	X	UK	4
19	10.05.-12.05.	X	X	X	HT		3
20	17.05.-20.05.	X	X	X*	1 koe		4
21	24.05.-26.05.	2 koe	3 koe	4 koe	YO		3
							28

LOMAT

SYSSLOMA	12.-18.10.2020
JOULULOMA	17.12.2020 -10.1.2021
TALVILOMA	22.-28.2.2021
PÄÄSIÄINEN	1.-5.4.2021
VAPPU	30.4. -1.5.2021

X*)	luetaan ti-to lukujärjestys
X	työpäivä
OH	ohjauspäivä
UK	uusintakokeet perjantaisin klo 17-19
1 koe - 4 koe	koeviikon koepäivät
YO	*syksyn ylioppilasjuhla kevään ylioppilasjuhla klo 18

Jakson lopussa pidetään oppiaineesta koko kurssin sisältöä koskeva loppukoe. Koeaika on 2 h 40 min klo 17 – 19.40. Kokeesta saa poistua aikaisintaan 60 minuutin kuluttua kokeen alkamisesta.

TIETOA JA OHJEITA TULIPALO- JA PELASTUSTILANTEEN VARALLE

Jokaisen velvollisuus on hälyttää ja tiedottaa, jos koulussa tapahtuu jokin hätätilanne. Ensisijaisesti noudatetaan viranomaismääräyksiä.

KOULUN HÄLYTYSKELLOT SOIVAT

1. Automaatti-ilmoitus menee suoraan palolaitokselle.
2. Palotunnistimia on useita eri puolilla koulua.
3. Tulipalo- tai muu hätä: seinillä eri puolilla koulua on punaisia hälytysrasioita, joita painamalla saa aikaan hälytyksen palolaitokselle.

TULIPALOTILANNE LUKIOILLA

1. Palokunta tulee automaatti-ilmoituksesta, hätänumeroon 112 voi kuitenkin aina soittaa.
2. Poistuminen ulos opettajan johdolla, poistutaan koulun kentälle radan puoleiselle pihalle, ei suoraan kotiin. Näin varmistetaan, että kaikki ovat päässeet suojaan.
3. Tulipalotilanteessa palo-ovet sulkeutuvat automaattisesti, palo-ovien läpi ei saa kulkea.
4. Alkusammutus
 - jauhesammuttimet (3 kpl), sijaitsevat eturuokasalissa, oppilaskunnan huoneessa ja fysiikan varastossa merkityillä paikoilla
 - hiilidioksidisammutin (1 kpl) on kemian luokassa 307, Hila, 3. krs

KAASUVAARATILANNE LUKIOILLA

1. Ilmastointi katkaistaan: Laite sijaitsee Koulukadun puoleisessa tuulikapissa.
2. Ikkunat suljetaan.
3. Radiot avataan (radio Suomi / paikallisradio).
4. Siirrytään kolmanteen kerrokseen.

ENSIAPUTILANTEESSA SOITA HÄTÄNUMEROON 112 JA OTA YHTEYTTÄ ILTAVAHTIMESTARIIN p. 040 330 4596.

Aikuisille annettavan koulutuksen tuntijako

Kieli- ja kommunikaatio- opinnot

Äidinkieli ja kirjallisuus	1	2	3	4	5	6								
S2-kieli suomi toisena kielenä	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	2	3	4
A-kieli englanti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
B-kieli ruotsi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Muut kielet														
B3-kieli saksa	1	2	3	4	5	6	7	8						
B3-kieli ranska	1	2	3	4	5	6	7	8						
B3-kieli venäjä	1	2	3	4	5	6								

Matematiikka

Yhteinen opintokokonaisuus

1

lyhyt oppimäärä

2 **3** **4** **5** **6** 7 8 9 10

pitkä oppimäärä

2 **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** 14

Luonnontieteelliset opinnot **)

5

fysiikka

1 (2)

kemia

1 (2)

biologia

1 (2) 3 4 5

maantiede

1 (2) 3 4

Humanistiyhteiskunnalliset ja katsomukselliset opinnot

6

uskonto/elämänkatsomustieto

1 2 3 4 5 6

historia

1 **2** 3 4

yhteiskuntaoppi

1 **2** 3 4

filosofia

1 2 3 4

psykologia

1 2 3 4 5

Teemaopinnot

*)

Huomautuksia

- ❖ pakolliseksi aineeksi on valittava joko uskonto tai elämänkatsomustieto
- ❖ oppiaineen pakolliset kurssit ovat **lihavoidulla** tekstillä
- ❖ muut aineet ja -kurssit ovat valinnaisia kursseja
- ❖ *) teemaopinnot eheyttävät opetusta ja vahvistavat opiskelijoiden yksittäisiä oppiaineita laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisäävät oppiaineiden välistä yhteistyötä
- ❖ **) luonnontieteellisiä oppiaineita (fy, ke, bi, ge) on pakollisena suoritettava yht. 5 krs: kustakin aineesta ensimmäinen ja yhdestä aineesta toinen kurssi
- ❖ aikuislukion päättötodistuksen saamiseksi on opiskeltava vähintään **44 kurssia**

Lukion kurssien sisällöt

Suorittaessasi oppiaineen koko oppimäärää tarkista, mitkä kurssit ovat pakollisia ja missä järjestyksessä ne tulee suorittaa.

◆ ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

Pakolliset kurssit: ÄI1, ÄI2, ÄI3, ÄI4, ÄI5. Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Poikkeavasta suoritusjärjestyksestä on sovittava opettajan kanssa.

Oppikirjana on Särmä Suomen kieli ja kirjallisuus, Otava, uusin painos. Painettu tehtävävihko. Huomioi oppikirjaa hankkiessasi, että painos on 2016 tai uudempi, jotta saat varmasti uuden opetussuunnitelman mukaiset kirjat.

ÄI 1 Tekstit ja vuorovaikutus

Sisältö: Tekstin käsite ja erilaisia tekstilajeja. Monimuotoiset tekstit ja mediat sekä kuvat. Tutustutaan fiktiivisten tekstien (romaanit ja novellit) analysointiin. Kaunokirjallisen teoksen lukeminen. Tiedonhankinnan ja lähdeviittausten harjoittelua; aineiston pohjalta kirjoittaminen, tekstin referointi ja kommentointi. Kieliopin ja kielenhuollon kertausta. Ryhmäviestintätaitoja.

Arviointi: Osallistuminen tunneilla, kirjallisia ja suullisia tehtäviä, referaatin kirjoitus. Loppukoe.

ÄI 2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Sisältö: Suomen kielen kehitys ja erityispiirteet, vertailu muihin kieliin. Kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus. Kirjakielen normit. Kielen rakenteita ja kieliopillisia käsitteitä. Kirjoittaminen prosessina. Informatiivinen puheenvuoro. Kielenhuoltoa. Kurssin aihepiiriin kuuluvan teoksen lukeminen.

Arviointi: Osallistuminen tunneilla, kirjallisia ja suullisia tehtäviä, valmisteltu puheenvuoro, prosessikirjoitus. Loppukoe.

ÄI 3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Sisältö: Kaunokirjallisuuden lajeja, monitulkintaa ja tekstuaalisia keinoja. Novellien, näytelmien ja runojen; myös teatterin, elokuvan ja kuvien erittelyä, analyysia ja tulkintaa. Näytelmän tai runoteoksen lukeminen ja lukupäiväkirja/kirjallisuuskeskustelu.

Arviointi: Osallistuminen oppitunneilla, kirjallisuuskeskustelu, analyysi- ja tulkintatekstien kirjoitus. Loppukoe.

ÄI 4 Tekstit ja vaikuttaminen

Sisältö: Vaikuttamaan pyrkivien tekstien, kuvien ja muun median lajeja ja keinoja sekä niiden kriittistä arviointia. Kantaa ottavia tekstejä, puheenvuoroja ja kirjallisuutta. Mediatekstien informaatioon, argumentaatioon, etiikkaan ja ideologisuuteen perehtyminen. Mediakritiikki, lähdekritiikki ja tekijänoikeudet. Oman mielipiteen ilmaisu ja perusteleminen. Kielenhuoltoa vaikuttavan kielenkäyttäjän tarpeisiin.

Arviointi: Osallistuminen oppitunneilla, argumentaatioanalyysin ja kantaa ottavan tekstin kirjoittaminen, lukupiirin keskustelut ja lukupäiväkirja. Loppukoe.

ÄI 5 Teksti ja konteksti

Sisältö: Eri aikakausien kirjallisuutta. Länsimaisen kulttuurin keskeiset tyyliuunnat ja eri aikakausien kaunokirjallisten teosten tarkastelua, tyylien erittelyä ja vertailua. Kotimaisen kirjallisuuden historiaa. Maailmankirjallisuuden keskeisiä teoksia ja kirjallisuuden yhteydet muihin taiteisiin. Kielenhuolto.

Arviointi: Erilaisia pieniä kirjoitustehtäviä. Tutkielmaessee tyyliuunnista ja kaunokirjallisuuden klassikoista, osallistuminen tunneilla käytyihin keskusteluihin ja muihin tehtäviin. Loppukoe.

ÄI 10 Abikurssi

Valinnainen kurssi

Suoritusjärjestys: pakollisten kurssien jälkeen

Sisältö: Kirjoitetaan erilaisia tekstejä ajankohtaisista ja opiskelijaa kiinnostavista teemoista. Kerrataan ja syvennetään tekstien lukemista sekä arvioinnin ja analyysin taitoja. Harjoitellaan sisällöltään, rakenteeltaan ja tyyliiltään ehyen ja johdonmukaisen tekstin tuottamista. Keskitytään erityisesti äidinkielen ylioppilaskokeessa tarvittavien taitojen harjoitteluun.

Arviointi: Monipuolisia kirjoitustehtäviä, osallistuminen tunneilla käytyihin keskusteluihin ja muihin tehtäviin. Arviointi joko numerolla 4-10 tai suoritusmerkintä S.

◆ SUOMI TOISENA KIELENÄ

Suomen kielen opiskelun voi aloittaa alusta ilman aikaisempia opintoja.

Perustasolla opiskelu aloitetaan kurssista S2/11. **Keskitason** kurssit (S2/16-S2/20) sopivat esimerkiksi keskitason yleiseen kielitutkintoon (YKI) valmistautuville.

Lukiokurssien (S2/1-S2/7) jälkeen on mahdollista suorittaa suomi toisena kielenä -ylioppilaskoe.

Perustason kurssit S2/11 - S2/15 (A.1. – A.2.)

Oppikirja: Oma suomi 1, Otava.

S2/11 Tutustumme

Sisältö: Tutustuminen ja esittäytyminen, aakkoset ja äänteet, perheenjäsenet, maat ja kielet, kellonajat ja viikonpäivät, minun päiväni.

Rakenteita: Verbejä, ko-kysymys, genetiivi, persoonapronominit, verbityypit 1-5.

S2/12 Kaupassa, kotona ja ulkona

Sisältö: Kaupassa, ruokasanat, numerot, värit, huonekalut, paikkoja kaupungissa, sää, vaatteet, kuukaudet, vuodenajat, missä (päällä, alla, edessä ja takana).

Rakenteita: Partitiivi, *minulla on* -rakenne, *-ssa* vai *-lla*, nominien ja verbien kpt-vaihtelu.

S2/13 Matkustaminen, sairastaminen ja juhliminen

Sisältö: Kulkuneuvot, matkustaminen, ruumiinosat ja sairastaminen, juhlat, lisää ruokasanoja.

Rakenteita: Missä, mistä ja mihin, verbit täytyy ja ei tarvitse sekä osata, voida ja saada, nimitystyyppjä (i, nen ja si), kpt-vaihtelu verbityypeissä 3 ja 4, predikatiivilause.

S2/14 Töissä ja opiskelemissa

Sisältö: Kuvaileminen, auttaminen, sähköpostiviesti, ammatit, työelämä ja koulutus.

Rakenteita: Objekti, nimitystyyppjä (in, us ja es), imperfekti, minen-substantiivit, joka-pronomin.

S2/15 Oma mielipide ja tiedon hankkiminen

Sisältö: Luonto, oma mielipide, keskusteleminen, uutinen, kirjaston käyttö.

Rakenteita: Konjuktio, negatiivinen imperfekti, perfekti, passiivi.

Keskitason kurssit S2/16 – S2/20 (A2.2. – B.1.)

Keskitason kurssit kertaavat ja syventävät jo opittua ja lisäävät sanavarastoa.

Oppikirja: Oma suomi 2. Suomea aikuisille, Otava.

S2/16 Vapaalla

Sisältö: Harrastuksia, lehtitekstejä, ilmoituksia, keskusteluja. Myös työelämän sanastoa.

Rakenteet: Nimitystyyppien kertaus. Sijamuotojen monikko: partitiivi, genetiivi, illatiivi, muita i-monikkomuotoja.

S2/17 Työelämää

Sisältö: Ammatti- ja työnhakusanastoa, työhakemus ja -haastattelu, puhelinfraasit.

Rakenteet: Verbejä, kerrataan verbityypit ja aikamuodot: preesens ja imperfekti, opitaan perfekti ja pluskvamperfekti sekä passiivi. Sijamuodot essiivi (-na) ja translatiivi (-ksi).

S2/18 Tapahtumia

Sisältö: Jokapäiväisiä toimia, auto- ja liikennesanastoa, ravintolasanastoa. Suomen historiaa. Tuotteesta valittaminen, ehdottaminen ja pyytäminen.

Rakenteet: Verbien passiivin imperfekti ja konditionaali. Ajan ilmaisu. Adjektiivien vertaileminen. -maan, -massa, -masta -muodot.

S2/19 Suomalainen yhteiskunta

Sisältö: Terveystieteiden- ja hyvinvointisanastoa, hätätilanteet, vapaa-aika, ympäristönsuojelu. Mielipiteen ilmaisu ja perustelu puhuen ja kirjoittaen, ohjeiden, käskyjen ja neuvojen antaminen.

Rakenteet: Järjestysslutut. Joka-pronomin. Adverbien vertailu. -minen -muoto.

S2/20 Koti ja juhlat

Sisältö: Asumisen, juhlien ja median sanastoa. Vertauskuvia. Tunteiden ilmaisu.

Rakenteet: Verbeistä adjektiiveja. Sivulauseita ja muita lausetyyppejä.

Lukiokurssit S2/1 – S2/7 (B.1. – B.2.2.)

Lukion oppimäärän suorittamiseen tarvitaan kurssit S2/1-S2/5. Kurssit S2/6 ja S2/7 ovat syventäviä kursseja.

Oppikirja: Kipinä 1-6, Finnlectura (huomaa uudistettu painos).

S2/1 Tekstit ja vuorovaikutus

Sisältö: Tarkastellaan erilaisia tekstejä ja vuorovaikutustilanteita, kehitetään tiedonhankinnan, erittelevän ja arvioivan lukemisen sekä tekstien tuottamisen taitoja. Kerrataan ja syvennetään tietoa suomen kielen keskeisistä rakenteista.

Rakenteet: Suomen kielen keskeiset äänne- ja muoto-opilliset piirteet, verbityypit ja verbien astevaihtelu, aikamuotojen käyttö, aktiivi ja passiivi, moduksia, sanastonmuodostamiskeinoja.

S2/2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Sisältö: Tarkastellaan suomea kielikunnassaan ja maailman kielten joukossa sekä pohditaan kieltä ajattelun, vuorovaikutuksen ja identiteetin rakentamisen välineenä. Syvennetään tekstitietoisuutta ja medialukutaitoa. Harjoitellaan puheesityksen rakentamista ja kohdentamista.

Rakenteet: Nominityypit ja nominien monikko, lauseenjäsenet, lauserakenteiden tarkastelua, suomen lauseopin erityispiirteitä sekä puhe- ja kirjakielen eroja.

S2/3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Sisältö: Kaunokirjallisuuden lajeja, välineitä kirjallisuuden analyysiin ja tulkintaan. Kuvien tulkintaa, kirjallisuuskeskusteluja ja tekstipohjaista kirjoittamista.

Rakenteet: pronominit, konjuktiot, possessiivisuffiksit, liitepartikkelit, sijamuotojen merkitystehtäviä.

S2/4 Tekstit ja vaikuttaminen

Sisältö: Argumentointi ja retoriset keinot, median ja eri tekstilajien vaikutuskeinoja, puhumalla vaikuttaminen ja erilaisia puhetilanteita.

Rakenteet: Harvinaiset sijamuodot, adjektiivien ja adverbien vertailuasteet, verbien nominaalimuotoja ja lauseenvastikkeita.

S2/5 Teksti ja konteksti

Sisältö: Kirjallisuuden tyyliuuntia ja tyylien piirteitä, suomalaisen kirjallisuuden keskeisiä teoksia ja yhteyksiä maailmankirjallisuuteen. Kielitilanteiden vaihtelun ja puheen variaation tarkastelua, erilaisten viestintä- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua.

Rakenteet: Lauseenvastikkeita, tekstinhuoltoa, taitavan kirjoittajan välimerkkejä ja lukusanojen oikeinkirjoitusseikkoja.

Syventävät kurssit

S2/6 Syvempi tekstin ymmärtäminen

Sisältö: Lukutaidon tasoja, sanavaraston kartuttamista, ylioppilaskokeen tehtävätyyppisiä, kaunokirjallisuutta ja asiatekstejä.

Rakenteet: Kielen rakenteiden kertausta, tyyliseikkoja ja kielikuvia, kielenhuoltoa.

S2/7 Puhekieli tarkasteluun

Sisältö: Suomen puhekielen kielioppia ja erityispiirteitä, suomen murteet, kielen tilannevaihtelu, kuuntelu- ja keskusteluharjoituksia, puhe- ja kirjakielen vertailua, puhekielen ja murteiden sanastoa, kuuntelu- ja keskustelutehtäviä ja puheesityksiä.

◆ ENGLANTI

Englannin kielessä on 6 pakollista kurssia EN 1, EN 2, EN 3, EN 4, EN 5, EN 6. Ne suoritetaan numerojärjestyksessä. Sen lisäksi on valittavana kaikkiaan 5 syventävää/soveltavaa kurssia, joiden suoritusjärjestys voi vaihdella. Lähtötasokurssia suositellaan kuitenkin heti opintojen alussa. Valinnaiset kurssit toteutuvat vain, jos osallistujamäärä on riittävä.

Loppukoe ja numeroarviointi kurseissa 1-9, muista suoritusmerkintä.

Oppikirja on Insights 1-6, Otava

ENA 1 Englannin kieli ja maailmani

Sisältö: Englannin kieli ilmiönä, opiskelutaidot/opiskelu, ihmissuhteet, kommunikaatio.

Kielioppi: aikamuodot, ehtolauseet, ja liitekysymykset.

Oppikirja: Insights 1.

ENA 2 Ihminen verkostoissa

Sisältö: Hyvinvointi, ihmissuhteet, tekniikka ja digitalisaatio kanssakäymisessä

Kielioppi: sanajärjestys, muodollinen subjekti, pronomineja, passiivi, prepositiokäyttöjä.

Oppikirja: Insights 2.

ENA 3 Kulttuuri-ilmiöitä

Sisältö: Erilaiset kulttuuri-ilmiöt, englanninkielinen media, luova toiminta

Kielioppi: yksikkö/ monikko, artikkelit, genetiivi

Oppikirja: Insights 3.

ENA 4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Sisältö: Yhteiskunta, media ja sen käyttö, kulutus, eettisyys, politiikka.

Kielioppi: apuverbit, indefiniittipronominit, relatiivipronominit, kansallisuudet .

Oppikirja: Insights 4.

ENA 5 Tiede ja tulevaisuus

Sisältö: Teknologia, digitalisaatio, tieteet.

Kielioppi: Infinitiivit/ing -muodot, paljoussanat, lukusanat ja ajanilmaukset.

Oppikirja: Insights 5.

ENA 6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Sisältö: kansainvälisyys, talous.

Kielioppi: Adjektiivit, adverbit, epäsuora kerronta, lauseenvastikkeet, prepositioita.

Oppikirja: Insights 6.

ENA 7 Luonto ja kestävä kehitys

Sisältö: Ympäristö ja luonto, kestävä kehitys, ympäristöjärjestöt ym.

Kielioppi: Kertaavaa verbioppia, prepositioita, fraasiverbejä

Kurssi suoritetaan nettiä, englanninkielisiä lehtiä ja opettajan materiaalia hyödyntäen portfoliokurssina. Numeroarviointi.

ENA 8 Puhu ja ymmärrä paremmin

Sisältö: Kurssilla harjoitellaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Harjoittelu tehdään aiheisiin liittyvien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla. Kurssiin kuuluu koe.

Numeroarviointi: Ei itsenäistä suoritusta.

ENA 9 Lähtötasokurssi

Sisältö: Kerrataan englannin perussanastoa ja rakenteita, testataan epäsäännölliset verbit, kuunteluharjoituksia. Opettajan materiaalia, myös 1. kurssin oppikirjaa hyödynnetään. Numeroarviointi.

ENA 10 Sanasto- ja kirjoituskurssi

Sisältö: Laajennetaan sanastoa opettajan tekstimateriaalia, artikkeleita, videoita (ja mahdollisesti oppikirjoja) hyödyntäen. Kurssilla painottuu kirjallinen tuottaminen, joitain kielioppipiirteitä. Kurssilla kootaan projektivihko/kansio. Kansio tarkistetaan, kurssista suoritusmerkintä.

ENA 11 Abikurssi

Sisältö: Kurssi valmentaa ylioppilaskirjoituksiin. Perehdytään erilaisiin yo-tehtäviin. Opettajan materiaali. Suoritusmerkintä.

◆ RUOTSI

Oppimäärän pakolliset kurssit RU1, RU2, RU3, RU4 ja RU5 suoritetaan numerojärjestyksessä. Poikkeuksista on sovittava opettajan kanssa.

Valinnaiset kurssit toteutuvat vain, jos osallistujamäärä on riittävä.

Kunkin kurssin aikana pidetään sanakokeita tai välikoe. Kurssin lopussa on loppukoe, joka on monimuotokoe sanastosta ja rakenteista. Tuntityöskentely vaikuttaa arvosanaan.

Kursseilla käsiteltävät rakenneasiat ilmenevät kunkin kurssin alussa opettajan jakamasta kurssiaikataulusta.

RUB 1 Minun ruotsini

Sisältö: Opitaan kertomaan omasta elämästä, harrastuksista, vapaa-ajan vietosta ja matkustamisesta.

Oppikirja: Precis 1

RUB 2 Hyvinvointi ja ihmissuhteet

Sisältö: Koulu, arkielämä ja vapaa-aika Pohjoismaissa asuvien nuorten näkökulmasta.

Oppikirja: Precis 2

RUB 3 Kulttuuri ja mediat

Sisältö: Pohjoismaisten medioiden tulkitseminen sekä eri tekstilajien tuottaminen ruotsiksi.

Oppikirja: Precis 3

RUB 4 Monenlaiset elinympäristömme

Sisältö: Ruotsin tekstilajit ja opiskelijoiden eri elämäntilanteiset näkökulmat. Ajankohtainen yhteiskunta ja kulttuuri.

Oppikirja: Precis 4

RUB 5 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Sisältö: Työelämän vuorovaikutustaidot, oma mahdollisuus osallistua kansainväliseen ja pohjoismaiseen yhteistyöhön sekä työelämään ruotsin kielellä.

Kielioppi: Sivulauseet, indefiniittipronomineja, partisiipit, passiivit.

Oppikirja: Precis 5

RUB 6 Viesti ja vaikuta puhuen

Sisältö: Syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, puhutun kielen ymmärtämistä ja keskustelun käymistä. Harjoitellaan puhumista sekä etukäteen valmsiteltua suullista tuottamista.

RUB 7 Kestävä elämäntapa

Sisältö: Syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa yhteyksissä ja erilaisille kohderyhmille. Käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä.

RUB 8 Lähtötasokurssi

Sisältö: Kerrataan kieliopin perusrakenteita ja perussanastoa. Tutustutaan lukion työskentelytapoihin ja pakollisilla kursseilla käytettävään oppikirjaan.

Oppikirja: Appel, Bulut, Johansson, Jääskeläinen ym. Precis 1, Sanoma Pro
Kurssi on erittäin suositeltava kaikille lukion ruotsin opintoja aloittaville.

RUB 9 Kertaava kurssi

Sisältö: Kerrataan ja syvennetään kursseilla 1 ja 2 käsiteltyjä asioita.

Oppikirja: Appel, Bulut, Johansson, Jääskeläinen ym. Precis 1-2, Sanoma Pro

RUB 10 Abikurssi

Sisältö: Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin ja kerrataan koko kielioppi.

Oppikirja: Ei oppikirjaa. Kurssimateriaali opettajalta.

◆ MATEMATIIKKA, LYHYT

Kurssi MAY 1 on kaikille pakollinen kurssi. Muut lyhyen oppimäärän pakolliset kurssit ovat MAB 2, MAB 3, MAB 4, MAB 5 ja MAB 6. Jokaisen kurssin lopussa on loppukoe koko kurssin sisällöstä.

MAY 1 Luvut ja lukujonot

Sisältö: Reaaliluvut, peruslaskutoimitukset, prosenttilaskenta, funktio, kuvaajan piirto ja tulkinta, lukujono, rekursiivinen lukujono, aritmeettinen jono ja summa, geometrinen jono ja summa, logaritmi ja potenssi sekä niiden välinen yhteys.

Oppikirja: Luvut ja lukujonot, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 2 Lausekkeet ja yhtälöt

Sisältö: Suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus ongelmien muotoileminen yhtälöiksi, yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen, ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen, toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

Oppikirja: Huippu 2, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 3 Geometria

Sisältö: Kuvioiden yhdenmuotoisuus, suorakulmaisten kolmioiden trigonometria, Pythagoraan lause ja käänteislause, kuvioiden ja kappaleiden pinta-alojen ja tilavuuksien määrittäminen sekä geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa.

Oppikirja: Huippu 3, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 4 Matemaattisia malleja

Sisältö: Lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen, potenssiyhtälön ratkaiseminen, eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla, lukujono matemaattisina malleina.

Oppikirja: Huippu 4, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 5 Tilastot ja todennäköisyys

Sisältö: Tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen, regression ja korrelaation käsitteet, havainto ja poikkeava havainto, kombinatoriikkaa, todennäköisyyden käsite, todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä.

Oppikirja: Huippu 5, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 6 Talousmatematiikka

Sisältö: Indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia, taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja mm. lukujonojen ja summien avulla.

Oppikirja: Huippu 6, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 7 Matemaattinen analyysi

Sisältö: Graafisia ja numeerisia menetelmiä, polynomifunktion derivaatta, polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen, polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen.

Oppikirja: Huippu 7, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 8 Tilastot ja todennäköisyys II

Sisältö: Normaalijakauma, toistokoe, binomijakauma, luottamusvälin käsite.

Oppikirja: Huippu 8, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAB 9 Lähtötasokurssi

Sisältö: Peruskoulun matematiikan keskeisten asioiden kertausta.

Oppikirja: Oppikirja selviää kurssin alussa.

Suoritusjärjestys: Suoritetaan ensimmäisenä matematiikan kurssina.

MAB 10 Kertaava kurssi

Sisältö: Kerrataan koko lyhyen matematiikan oppimäärä. Kurssia suositellaan kaikille, jotka aikovat osallistua lyhyen matematiikan kirjoituksiin.

Oppikirja: Huippu Kertaus, painettu kirja tai digikirja, Otava.

◆ MATEMATIIKKA, PITKÄ

Kurssi MAY 1 on kaikille pakollinen kurssi. Kts. lyhyt matematiikka.

Muut pitkän matematiikan pakolliset yhdeksän kurssia ovat MAA2 – MAA10. Ne suoritetaan numerojärjestyksessä. Oppikirja: Juuri, painettu kirja tai digikirja, Otava.

MAA 2 Polynomifunktiot ja –yhtälöt

Sisältö: Polynomien tulo ja binomikaavat, polynomifunktio, toisen asteen yhtälö ja ratkaisukaava sekä juurten lukumäärän tutkiminen, toisen asteen polynomien jakaminen tekijöihin, polynomifunktio, polynomiyhtälöitä, polynomiepäyhtälön ratkaiseminen

MAA 3 Geometria

Sisältö: Kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus, sini- ja kosinilause, ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria, kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

MAA 4 Vektorit

Sisältö: Vektoreiden perusominaisuudet, vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla, koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo sekä suorat ja tasot avaruudessa, yhtälöryhmän ratkaiseminen

MAA 5 Analyttinen geometria

Sisältö: Pistejoukon yhtälö, suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt, itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen, pisteen etäisyys suorasta

MAA 6 Derivaatta

Sisältö: Rationaaliyhtälö ja –epäyhtälö, funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta, polynomifunktion, funktioiden tulo ja osamäärän derivoiminen, polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen

MAA 7 Trigonometriset funktiot

Sisältö: Suunnattu kulma ja radiaani, trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen, trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen, yhdistetyn funktion derivaatta, trigonometrinen funktioiden derivaatat

MAA 8 Juuri- ja logaritmifunktiot

Sisältö: Potenssien laskusäännöt, juurifunktiot ja –yhtälöt, eksponenttifunktiot ja –yhtälöt, logaritmifunktiot ja –yhtälöt, juuri-, eksponentti- ja logaritmifunktioiden derivaatat

MAA 9 Integraalilaskenta

Sisältö: Integraalifunktio, alkeisfunktioiden integraalifunktiot, määrätty integraali, pinta-alan ja tilavuuden laskeminen

MAA 10 Todennäköisyys ja tilastot

Sisältö: Diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma, jakauman tunnusluvut, klassinen ja tilastollinen todennäköisyys, kombinatoriikka, todennäköisyyksien laskusäännöt, diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma, diskreetin jakauman odotusarvo ja normaalijakauma

MAA 14 Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kurssi (syventävä kurssi)

Sisältö: Pääkohdat pitkän matematiikan pakollisista kursseista. Kurssin tarkemmat sisällöt sovitaan opiskelijoiden yhteisen ja yksilöllisen kiinnostuksen pohjalta.
Oppikirja: Käytetty oppikirja ja opettajan valitsemaa lisämateriaalia

◆ **FYSIIKKA**

FY 1 Fysiikka luonnontieteenä

Sisältö: Fysiikan merkitys nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä, tutustuminen perusvuorovaikutuksiin, maailmankaikkeuden rakenteisiin ja syntyyn sekä aineen rakenteeseen, voima liikkeen muutoksen aiheuttajana ja liikeilmiöt, tutkimukset ja mallintaminen fysikaalisen tiedon rakentumisessa, tulosten kerääminen, esittäminen graafisesti ja luotettavuuden arviointi
Oppikirja: Fysiikka 1, painettu kirja tai digikirja, Sanoma Pro.

◆ **KEMIA**

Oppiaineen pakollinen kurssi on KE 1.

Kemian kurssien arvioinnissa otetaan huomioon mm. loppukoe, laboratoriotyöt ja työselostukset, kirjalliset ja suulliset tuotokset, tuntikuulustelut ja tuntiaktiivisuus.

KE 1 Kemiaa kaikkialla

Sisältö: Aineen mikrorakenteen perusteella selvitetään, miksi aineilla on tietynlaiset ominaisuudet. Keskeisiä aiheita ovat atomin rakenne, jaksollinen järjestelmä, yhdisteet, sidosten muodostuminen ja niistä seuraavat aineiden ominaisuudet. Kurssilla voidaan tehdä laboratoriotöitä. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kemian merkityksen elämässä ja yhteiskunnassa ja osaa kriittisesti suhtautua löytämäänsä kemialliseen tietoon.

Oppikirja: Mooli 1, Otava, Kemiaa kaikkialla, vuoden 2016 painos

KE 2 Ihmisen ja elinympäristön kemia

Sisältö: Kurssilla käsitellään orgaanisten yhdisteiden rakenteita, ominaisuuksia, mallintamista, isomeriaa ja orgaanisten merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille. Lisäksi tutustutaan kemian peruslaskuihin eli ainemäärään ja konsentraatioon. Kurssilla voidaan tehdä laboratoriotöitä.

Oppikirja: Mooli 2, Otava, Ihmisen ja elinympäristön kemia (OPS2015)

◆ USKONTO

Oppiaineen pakollinen kurssi on UE 1.

UE 1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Sisältö: Kurssilla pohditaan uskontoa ilmiönä sekä tutkitaan kolmea Lähi-idässä syntynyttä uskontoa. Vastauksia etsitään muun muassa seuraaviin kysymyksiin: Mitä on uskonto, miten sitä tutkitaan ja miltä maailman uskontotilanne näyttää? Kurssilla käydään lävitse kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin yhteisiä juuria sekä juutalaista ja islamilaista uskontoa ajankohtaisine kysymyksineen.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe.

Oppikirja: VALO lukion uskonto I kurssi, Otava.

UE 2 Maailmanlaajuinen kristinusko

Sisältö: Katolisen, ortodoksisen ja protestanttisen, erityisesti luterilaisen kristillisyyden synty, erityispiirteet, eettinen ajattelua ja yhteiskunnalliset vaikutukset sekä karismaattinen kristillisyys ja kontekstuaalinen teologia sekä kristillisperäisten uskontojen pääpiirteet sekä ekumenia ja katsomusten dialogi.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe.

Oppikirja: VALO lukion uskonto II kurssi, Otava.

UE 3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Sisältö: Hindulainen maailmankuva ja elämäntapa, buddhalainen elämäntapa ja keskeiset opetukset, jainalaisuus ja sikhiläisyys, Kiinan kansanusko, kungfutselaisuus, taolaisuus, shintolaisuus, luonnonuskontojen ja vodoun keskeiset piirteet ja levinneisyys, vaikutus ja nykytilanne.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe tai tehtävä.

Oppikirja: VALO lukion uskonto III kurssi, Otava.

UE 4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Sisältö: Suomen uskontotilanne, uskonnolliset yhteisöt, uskontojen vaikutus Suomessa eri aikoina, uskonnon- ja katsomuksenvapaus sekä yhdenvertaisuuteen ja syrjintään liittyvät kysymykset, uskonnolliset yhteisöt kolmannen sektorin toimijoina, uskonnon ja uskonnottomuuden vaikutus yksilöiden ja perheiden tapakulttuurissa, osana kurssia voi olla vapaaehtoisprojekti tai perehtyminen jonkin uskonnollisen yhteisön toimintaan.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe

Oppikirja: VALO lukion uskonto kurssit IV-V, Otava.

UE 5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Sisältö: Uskontotiede, teologia, taiteentutkimus, kulttuurintutkimus ja yhteiskuntatieteet, uskonnollisten tilojen arkkitehtuuri, populaarikulttuurissa ja eri taidemuodoissa ilmeneviä uskonnollisia teemoja, symboliikkaa ja myyttejä, Raamatun kertomusten ja kristillisen opin tulkintoja taiteen keinoin ja muinaissuomalainen uskonto.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe.

Oppikirja: VALO lukion uskonto kurssit IV-V, Otava.

UE 6 Uskonnot ja media

Sisältö: Uskonnollinen media ja median käyttö uskonnoissa, uskonnollisen kielen ja kuvaston käyttö eri medioissa, uskontojen mediajulkisuus, median vaikutus uskontoilmiöihin, uskontoon liittyvän mediasisällön tuottaminen tai media-analyysi.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe.

Oppikirja: VALO lukion uskonto kurssit IV-V, Otava.

◆ ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Oppimäärään kuuluu yksi pakollinen kurssi ET 1, vaihtoehtoinen UE 1:n kanssa.

ET 1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu

Sisältö: Opiskelija ymmärtää maailmankatsomuksen käsitteen yleisesti ja sen, miten yksilön maailmankatsomus muotoutuu. Keskeisiä sisältöjä ovat erilaisiin katsomuksiin perehtyminen, koulun, median, politiikan, tieteen, taiteen, viihdeteollisuuden sekä uskonnollisten ja kulttuuristen yhteisöjen vaikutus maailmankuviin ja -katsomuksiin sekä omaan elämäntutkimukseen. Käytetään eri tieteiden keinoja, tarkastellaan kriittisesti ja eri näkökulmista tietolähteitä ja omaa ajattelua sekä katsomuksellista argumentaatiota.

Oppikirja: Tabletkoulun materiaali.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe, kurssitehtäviä

◆ HISTORIA

Oppimäärään kuuluvat pakolliset kurssit: HI 1, HI 2.

Suoritusjärjestys: Suoritusjärjestys on vapaa. Suositellaan, että ensimmäisenä opiskellaan HI 1.

HI 1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa

Sisältö: Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta pyyntikulttuurista kulutusyhteiskuntaan saakka.

Oppikirja: Forum. Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa. Otava

Kontrollimenetelmä: loppukoe

HI 2 Itsenäisen Suomen historia

Sisältö: Kurssilla perehdytään Suomen historian keskeisiin kehityslinjoihin autonomian ajan loppupuolelta nykypäivään.

Oppikirja: Forum. Itsenäisen Suomen historia. Otava
Kontrollimenetelmä: loppukoe

HI 3 Kansainväliset suhteet

Sisältö: Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään.

Oppikirja: Forum. Kansainväliset suhteet. Otava.
Kontrollimenetelmä: loppukoe.

HI 4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys

Sisältö: Kurssilla käsitellään eurooppalaista aate- ja kulttuurihistoriaa antiikista nykypäivään.

Oppikirja: Forum. Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys. Otava
Kontrollimenetelmä: loppukoe

◆ YHTEISKUNTAOPPI

Oppimäärään kuuluvat pakolliset kurssit: YH 1, YH 2

Suoritusjärjestys: Suoritusjärjestys on vapaa. Suositellaan, että ensimmäisenä opiskellaan YH 1.

YH 1 Suomalainen yhteiskunta

Sisältö: Kurssilla käsitellään Suomen poliittista järjestelmää sekä oikeus- ja hyvinvointivaltion toimintaa.

Oppikirja: Forum. Suomalainen yhteiskunta, Otava
Kontrollimenetelmä: loppukoe

YH 2 Taloustieto

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan mikro- ja makrotalouden ilmiöitä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista.

Oppikirja: Forum. Taloustieto. Otava
Kontrollimenetelmä: loppukoe

YH 3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Sisältö: Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa.

Oppikirja: Forum. Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma. Otava
Kontrollimenetelmä: välikoe tai tehtävät sopimuksen mukaan, loppukoe

YH 4 Kansalaisen lakitieto

Sisältö: Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin.

Oppikirja: Forum. Kansalaisen lakitieto. Otava
Kontrollimenetelmä: välikoe tai tehtävät sopimuksen mukaan, loppukoe

◆ BIOLOGIA

Biologia tutkii elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyli- ja solutasolta aina biosfääritasolle saakka.

BI 1 Elämä ja evoluutio

Sisältö: Kurssilla tutustutaan elämän edellytyksiin ja eliöille tunnusomaisiin piirteisiin, biologiaan tieteenä, solujen perusrakenteeseen ja toimintaan, eliöiden elämänkaareen ja evoluutioon sekä sen merkitykseen.

Oppikirja: Happonen et al. BIOS 1. Elämä ja evoluutio, Sanoma Pro

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja pienimuotoinen tutkimus

BI 2 Ekologia ja ympäristö

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Tutustutaan erilaisiin ympäristöongelmiin, niiden syihin ja ratkaisumahdollisuuksiin esimerkiksi kestävän kehityksen kautta.

Oppikirja: Happonen et al. BIOS 2. Ekologia ja ympäristö, Sanoma Pro

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja pienimuotoinen tutkimus/kehittämiprojekti

BI 3 Solu ja perinnöllisyys

Sisältö: Solun rakenne ja toiminta, solun toiminnan ohjaus, solujen lisääntyminen ja periytymisen perusteet.

Oppikirja: Happonen et al. BIOS 3. Solu ja perinnöllisyys. Sanoma Pro

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja pieni solubiologinen tutkimus

BI 4 Ihmisen biologia

Sisältö: Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Tarkastelun kohteena ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen, perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen sekä elimistön kyky sopeutua muutoksiin.

Oppikirja: Happonen et al. BIOS 4. Ihmisen biologia. Sanoma Pro

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja pieni elimistön toimintaa mittaava tutkimus.

BI 5 Biologian sovellukset

Sisältö: Biologisen tutkimuksen merkitys tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Tutustutaan biologian sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävän kehityksen mukaisessa käytössä.

Oppikirja: Happonen et al. BIOS 5. Biologian sovellukset. Sanoma Pro

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja pienimuotoisen biologian soveltamiseen liittyvän tutkimuksen suunnittelu ja toteutus.

◆ MAANTIEDE

Maantieteessä tutustutaan maantieteelliseen maailmankuvaan ja annetaan valmiuksia ymmärtää maailmanlaajuisia, alueellisia ja paikallisia ilmiöitä ja ongelmia sekä niiden ratkaisumahdollisuuksia. Maantieteessä yhdistyvät luonnontieteelliset ja yhteiskuntatieteelliset aihepiirit.

GE 1 Maailma muutoksessa

Sisältö: Kurssilla tutustutaan muuttuvaan maailmaan ja alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssilla hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta.

Oppikirja: Manner. GE1 Maailma muutoksessa, Otava

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja geomeediaan liittyviä kurssitehtäviä

GE 2 Sininen planeetta

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan luonnonmaiseman tulkitsemista.

Oppikirja: Manner. GE2 Sininen Planeetta. Otava

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja geomeediaan liittyviä kurssitehtäviä

GE 3 Yhteinen maailma

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä.

Oppikirja: Manner. GE3 Yhteinen maailma. Otava

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja geomeediaan liittyviä kurssitehtäviä

GE 4 Geomeedia – tutki, osallistu ja vaikuta

Sisältö: Maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltaminen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin laadinnassa. Keskeisiä teemoja ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomeedian käyttö.

Oppikirja: Manner. GE 4 Geomeedia – tutki, osallistu ja vaikuta. Otava.

Kontrollimenetelmä: Pienimuotoisen tutkielman laatiminen geomeediaa apuna käyttäen tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttaminen.

◆ PSYKOLOGIA

PS 1 Psyykinen toiminta ja oppiminen

Sisältö: Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään biologisten, psyykkisten, sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden merkitystä ihmisen toiminnan selittämisessä ja ymmärtämisessä. Hän tutustuu ihmisen tietoiseen ja tiedostamattomaan psyykkiseen toimintaan ja tutustuu psykologian keskeisiin aihepiireihin, kuten tunteisiin, motivaatioon ja muistiin. Opiskelija oppii havainnoimaan ja pohtimaan ihmisen toimintaa ja omaa psyykkistä hyvinvointiaan. Hän tutustuu myös psykologisen tutkimuksen menetelmiin.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi 4-10.

Oppikirja: Oivallus, psykologiaa lukiolaiselle 1, Otava.

PS 2 Kehittyvä ihminen

Sisältö: Kurssilla opiskelija oppii, miten ihmisen kehitystä tutkitaan sekä oppii erittelemään ihmisen kehitykseen vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija perehtyy erityisesti lapsuus- ja nuoruusiän psykologiaan. Hän oppii hermoston toiminnan

periaatteita sekä ymmärtää niiden yhteyden yksilön psyykkiseen kehitykseen.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi 4-10.

Oppikirja: Oivallus, psykologiaa lukiolaiselle 2, Otava.

PS 3 Tietoa käsittelevä ihminen

Sisältö: Kurssilla opiskelija oppii tiedonkäsitteeseen vaikuttavien toimintojen periaatteita ja osaa tarkastella niitä myös arjessaan. Hän perehtyy havaitsemiseen, tarkkaavuuteen ja muistiin psykologisesta näkökulmasta. Opiskelija perehtyy myös tarkemmin yhteen korkeamman kognitiivisen toiminnan ilmiöön, kuten päätöksentekoon, ongelmanratkaisutaitoihin, asiantuntijuuteen tai kielellisiin toimintoihin. Hän ymmärtää myös näiden toimintojen hermostollista perustaa.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi 4-10.

Oppikirja: Oivallus, psykologiaa lukiolaiselle 3, Otava

PS 4 Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys

Sisältö: Kurssilla opiskelija tutustuu tunteita ja mielenterveyttä koskevaan psykologiseen tietoon ja tutkimukseen. Aiheina ovat tunteiden tunnistaminen, tutkimus ja niiden hallinnan mahdollisuudet. Käsitellään myös sitä, miten omaa mielenterveyttä voi pitää yllä sekä sitä, millaisia ovat yleisimmät mielenterveyden häiriöt ja sairaudet. Tutkitaan unen ja nukkumisen, stressin ja kriisien merkitystä lukiolaisen mielenterveydelle.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi 4-10.

Oppikirja: Oivallus, psykologiaa lukiolaiselle 4, Otava.

PS 5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Sisältö: Kurssilla käsitellään keskeisiä yksilöiden välisiä eroja, kuten temperamentti, persoonallisuuden piirteet, älykkyys, lahjakkuus ja tulkintatyyli. Kurssilla tutustutaan persoonallisuutta ja sosiaalipsykologiaa koskevaan tutkimukseen. Kurssilla käsitellään muiden ihmisten, tilanteiden ja sosiaalisten verkostojen vaikutusta ihmisen persoonallisuuteen. Persoonallisuuden kehitystä tutkitaan esimerkiksi psykoanalyttisen, kognitiivisen sekä humanistisen teorian valossa.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi 4-10.

Oppikirja: Oivallus, psykologiaa lukiolaiselle 5, Otava.

◆ FILOSOFIA

Oppimäärään kuuluu kurssi FI1.

FI 1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Sisältö: Perehdytään siihen, mitä filosofia on, harjoitellaan perustelemista ja keskustelun taitoja. Keskeisiä teemoja ovat tieto-oppi, filosofiset peruskysymykset ja –erottelut: henki ja aine, vapaus ja välttämättömyys, käsitteellinen ja empiirinen, objektiivinen ja subjektiivinen.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi; loppukoe ja mahdolliset kurssitehtävät.

Oppikirja: Minerva 1, Edita.

FI 2 Etiikka

Sisältö: Kurssi, jolla oman elämän merkityksellisyyttä ja elämänvalintoja

tarkastellaan eettisen teorian tiedon avulla. Tavoitteena on, että opiskelija osaa kurssin jälkeen perustella, analysoida ja arvioida toimintaansa eettisesti.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi; loppukoe ja mahdolliset kurssitehtävät.
Oppikirja: Minerva 2, Edita.

FI 3 Yhteiskuntafilosofia

Sisältö: Opiskelija oppii perustelemaan omia yhteiskunnallisia ratkaisujaan yhteiskuntafilosofisen teorian tiedon avulla. Sisältöjä ovat oikeudenmukaisuuden eri muodot, vallan oikeuttaminen, demokratian muodot, anarkismi, talous ja hyvinvointi, poliittiset ihanteet ja niiden toteuttaminen, yhteiskunnalliset jännitteet ja ristiriidat.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi; loppukoe ja mahdolliset kurssitehtävät.
Oppikirja: Minerva 3, Edita.

FI 4 Tieto, tiede ja todellisuus

Sisältö: Keskeisiä sisältöjä ovat tieto, olemassaolon kysymykset ja tiede käsitteenä sekä tieteenfilosofian peruskäsitteet. Perehdytään tarkemmin näihin johdantokurssilla esiteltäviin teemoihin: totuusteorioiden, tiedon mahdollisuus ja rajat, tieteellisen tutkimuksen luonne ja menetelmät. Mahdollisuuksien mukaan kerrataan yo-kirjoituksia varten.

Kontrollimenetelmä: Numeroarviointi; loppukoe ja mahdolliset kurssitehtävät.
Oppikirja: Minerva 4, Edita.

◆ TERVEYSTIETO

Terveystieto on monitieteinen oppiaine, jonka tarkoituksena on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta.

TE 1 Terveyden perusteet

Sisältö: Kurssilla tutustutaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen toiminta- ja työkykyyn. Keskeisiä teemoja ovat liikunta, ravinto, uni ja lepo, riippuvuuden eri muodot, kansantaudit ja tartuntataudit, itsehoitovalmiudet sekä terveyttä ja terveystottumuksia selittävät teoriat ja mallit.

Oppikirja: Terve 1. Terveyden perusteet, Sanoma Pro 2018.
Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja kurssitehtäviä

TE 2 Ihminen, ympäristö ja terveys

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyysnäkökulmaan osana kestävästä tulevaisuudesta. Tutustutaan perimän ja ympäristön yhteyksiin sekä niiden vaikutuksiin terveyteen ja toimintakykyyn.

Oppikirja: Reinikkala et al. Terve 2. Ihminen, ympäristö ja terveys, Sanoma Pro 2018.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja kurssitehtäviä

TE 3 Terveyttä tutkimassa

Sisältö: Kurssilla luodaan kokonaiskuva terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista. Parannetaan

valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamista.

Oppikirja: Antikainen et al. Terve 3. Terveyttä tutkimassa. Sanoma Pro 2018.

Kontrollimenetelmä: Loppukoe ja kurssitehtäviä.

AIKUISKOULUKÄSITTEITÄ

Aikuislukio

Yleissivistävä oppilaitos, joka antaa opetusta pääasiassa illalla. Opiskelijaksi voi päästä peruskoulun suorittanut yli 18-vuotias. Rehtorin luvalla opiskelijaksi voi päästä nuorempanakin.

Aineopiskelija

Yhtä tai useampaa oppiainetta opiskeleva henkilö. Aineopiskelijaksi ilmoittautuva sitoutuu maksamaan aineopiskelijamaksun 70 euroa.

Itsenäinen opiskelu

Itsenäisesti opiskelevalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Opiskelu tapahtuu itsenäisesti opettajan ohjeiden mukaan. Itsenäiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Opiskelu tapahtuu opettajan ohjannassa itsenäisesti.

Jakso

Aikuiskoulussa lukuvuosi on jaettu viiteen opiskelukauteen eli jaksoon. Jakson loppupuolella järjestetään aineista loppukoe.

Kaksoistutkintolainen

Opiskelija, joka suorittaa ylioppilastutkinnon ja ammatillisen tutkinnon. Hän opiskelee pääsääntöisesti ylioppilaskokeisiin kuuluvien oppiaineiden kursseja.

Kokeiden palautus

Loppukokeet palautetaan viimeistään kolmantena työpäivänä koeviikon päättymisen jälkeen opettajan ilmoittamalla tavalla.

Kurssi

Kunkin oppiaineen oppimäärä on jaettu kursseihin. Aikuislukion kurssi on 28 oppituntia. Oppitunnit ovat yleensä kaksoistunteja; 40 + 40 min. Kursseja on kolmenlaisia: valtakunnallisia pakollisia ja syventäviä kursseja sekä koulukohtaisia soveltavia kursseja. Valtakunnalliset kurssit ovat kaikissa lukioissa saman sisältöisiä, koulukohtaiset kurssit voivat vaihdella kouluittain.

Kurssiarvosana

Kurssin päätteeksi kurssi arvioidaan numeroarvosanalla 4-10. Kurssiarvosanaan vaikuttavat mm. loppukoe, mahdollinen välikoe, kurssin aikana tehtävät työt sekä aktiivisuus kurssin aikana.

Kurssitarjotin

Lukujärjestys. Kullekin jaksolle tehdään kursseista oppituntijärjestys. Opiskelijat valitsevat työpäivänsä oppitunnit tältä tarjottimelta. Kts. myös kohta kurssin toteutuminen.

Kurssin toteutuminen

Kurssitarjottimeen merkitty kurssi toteutetaan, kun siihen osallistuu riittävä määrä opiskelijoita. Jos opiskelijamäärä jää vähäiseksi, kurssi voidaan toteuttaa lähiovetustunteja vähentäen ja itseopiskelua lisäten.

Loppukoe

Kunkin jakson lopussa pidetään oppiaineesta koko kurssin sisältöä koskeva loppukoe. Koeaika on 2 h 40 min. Kokeesta saa poistua aikaisintaan 60 minuutin kuluttua kokeen alkamisesta. Kurssikokeet alkavat kello 17.00.

Opintomaksu

Riihimäen aikuislukio perii 70 euron opintomaksun koko lukuvuodesta aineopiskelijalta. Maksu oikeuttaa osallistumaan kaikkiin kurssitarjottimen kursseihin. Tutkintoon tähtäävältä opiskelijalta ei peritä opintomaksua.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaaja pitää vastaanottoa aikuislukiolaisille kerran viikossa. Opon puoleen kannattaa kääntyä, kun on kyse opinnoissa etenemisestä tai vaikkapa opiskeluvaikeuksista. Opo auttaa myös opintojen suorittamisessa ja esim. ylioppilaskirjoitussuunnitelman laatimisessa.

Opetussuunnitelma

Aikuislukiossa noudatetaan valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita, joista jokainen lukio laatii oman koulukohtaisen version. Opinto-oppaasta kerrotaan opetussuunnitelman oppiainekohtaiset ja kurssikohtaiset sisällöt pelkistetyssä muodossa.

Poissaolot

Oppitunneilta voi olla poissa kurssia kohden kolme kertaa jakson aikana. Erittäin painavasta syystä opiskelijan on aina neuvoteltava opettajan kanssa poissaolosta etukäteen ja niitä korvaavista mahdollisista lisätöistä.

Päätötodistus

Todistus, jonka opiskelija saa suoritettuaan kaikki yhteiset oppiainekurssit ja riittävän määrän valinnaisia kursseja. Kussakin oppiaineessa kursseja tulee suorittaa hyväksytysti opetussuunnitelmassa erikseen määrättävä määrä. Päätötodistuksen saamiseksi pitää suorittaa vähintään 44 kurssia. Päätötodistusta ei voi uusida, mutta sitä voi täydentää erillisillä suoritustodistuksilla.

Suulliset tentit

Ylioppilaskirjoitusten yhteydessä pidetään erilliset suulliset kuulustelut ennen ja jälkeen kirjoitusten. Niihin osallistuminen on vapaaehtoista. Tenttien avulla voi korottaa päätötodistusarvosanoja. Opiskelija voi osallistua yhdessä aineessa joko ennen tai jälkeen kirjoitusten järjestettäviin tentteihin, ei molempiin.

Todistus opinnoista

Aikuislukion opiskelijalle kirjoitetaan pyydettäessä todistus siihen asti suoritetuista opinnoista työnantajalle tai muille oppilaitoksille esitettäväksi tai erotodistuksena opiskelijan lopetettua aikuislukio-opintonsa jostakin syystä kesken.

Tukiopetus

Voidaan käyttää opiskelun tukemiseen pakollisten poissaolojen ym. haittojen vähentämiseksi. Opiskelijalla on mahdollisuus saada pyydettäessä tukiopetusta neuvottelemalla aineen opettajan kanssa. Tukiopetuksen saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opintoihin ja kurssin aikaisten töiden suorittamista.

Varsinainen opiskelija

Opiskelija, jonka tavoitteena on lukion päätötodistuksen saaminen ja ylioppilaaksi pääsy.

Videoneuvotteluopetus

Opettaja on toisessa koulussa. Opetusta voi seurata ja siihen voi osallistua normaalisti kahdensuuntaisesti.

Vilppi ja plagiointi

Vilpillinen toiminta koetilaisuuksissa tai itsenäisessä työskentelyssä, kuten tutkielman tai esitelmän valmistelemissä, voi johtaa kurssin hylkäämiseen eli kurssi katsotaan keskeytyneeksi.

Välikoe

Kurssin aikana pidettävä koe siihen asti opetetusta asiasta.

Ylioppilaskirjoitukset

Valtakunnallinen koe, joka järjestetään lukio-opiskelun päättövaiheessa. Koetehtävät laatii ja suoritukset arvioi opetusministeriön alainen Ylioppilastutkintolautakunta (YTL). Kaikki ylioppilaskokeet suoritetaan sähköisesti.

Ylioppilastutkintotodistus

Ylioppilastutkintotodistuksen saa, kun opiskelija on suorittanut neljä pakollista ylioppilastutkinnon koetta hyväksytysti sekä kun opiskelija on oikeutettu lukion päättötodistukseen tai hänellä on ammatillisen toisen asteen perustutkinto. Lukion päättötodistuksen voi saada ilman hyväksytyä ylioppilastutkintotodistustakin. Ylioppilastutkinnon suorittaneella ylioppilaalla on yleinen jatko-opintokelpoisuus yliopistoissa ja korkeakouluissa.

ARVIOINTI

Kurssin arviointi

Opiskelijan suorittama kurssi arvioidaan sen päätyttyä. Arvioinnin tehtävänä on antaa palautetta opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta ja oppiaineen opiskelun etenemisestä. Kurssin arviointi perustuu kirjallisiin kokeisiin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tuotosten arviointiin. Myös opiskelijan oma itse arviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi muun muassa kurssin arviointikeskusteluja.

Kurssit on suoritettava oppiainekohtaisesti erikseen määritellyssä järjestyksessä. Luvan poiketa suoritusjärjestyksestä antaa rehtori aineen opettajaa kuultuaan. Kurssin suoritukseksi edellytetään, että opiskelija on osallistunut opetukseen, elleivät opiskelija ja kurssin opettaja ole etukäteen muuta sopineet.

Opiskelijan suorittaessa kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti esimerkiksi etäopiskeluna noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperusteita. Kurssin tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä arvioidaan tällöin kuitenkin riittävän laaja-alaisesti. Täysin itsenäisesti suoritetusta kurssista edellytetään aina hyväksytyä kurssisuoritusta.

Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numeroin 4-10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Koulukohtaiset kurssit voidaan arvioida joko arvosanalla tai suoritusmerkinnällä. Kurssikohtaisesti erikseen ilmoitettavia arviointitapoja ovat suoritusmerkintä (S), puuttuva suoritus (P), hylätty (H), tai sanallinen arviointi. Mikäli kurssin suoritus on keskeytynyt, siitä annetaan keskeyttämismerkintä (K). Puuttuva suoritus P tulee suorittaa loppuun viimeistään kahden seuraavan jakson aikana, muuten se muuttuu K:ksi.

Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää numeroarvostelua. Diagnosoidut vammat ja vaikeudet, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, otetaan huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on tapauskohtaisesti mahdollisuus muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön.

Arvioinnin perusteet selvitetään opiskelijoille jokaisen kurssin alussa ja yksityiskohdista voidaan sopia opiskelijoiden kanssa. Opiskelijalla on mahdollisuus osallistua hylätyn kurssin uusintakokeeseen yhden kerran osallistumatta kurssin opetukseen uudelleen. Opiskelijalla on mahdollisuus uusia kerran myös jo hyväksytty kurssi yleensä vastaavan kurssin tai kertauskurssin kokeessa. Kurssin voi käydä myös uudelleen. Kurssin arvosana määräytyy paremman suorituksen perusteella.

Oppiaineen oppimäärän arvioiminen

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy pakollisista ja opiskelijan opinto-ohjelmaan kuuluneista syventävistä ja koulukohtaisista kursseista. Kaikki opiskelijan opiskelemat pakolliset ja oppiaineeseen liittyneet valinnaiset kurssit ovat mukana oppiaineen arvosanassa. Opiskelijan on suoritettava hyväksytysti vähintään 2/3 opinto-ohjelmansa mukaisista oppiaineen oppimäärän pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kursseista.

Oppiaineen oppimäärässä opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja,	joista voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
1-2 kurssia	0
3-5 kurssia	1
6-8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärän arvosanaa voidaan korottaa harkinnan perusteella, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat aineen opiskelun päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat. Opiskelija voi korottaa oppiaineen arvosanaa myös erillisessä kuulustelussa (tentissä), joita järjestetään joko ennen tai jälkeen ylioppilaskirjoitusten.

Teemaopintojen kurseista annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

Lukion kurssimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut kurssit, eikä mitään voi enää jälkikäteen poistaa.

Lukion oppimäärän suoritus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän, kun hän on suorittanut hyväksytysti kaikkien pakollisten aineiden oppimäärät. Lisäksi edellytetään, että opiskelija on opiskellut vähintään 44 kurssia.

Rangaistuslaitoksessa suoritetuissa opinnoissa lukion oppimäärä tulee suoritetuksi, kun pakolliset kurssit (33) on suoritettu.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen

Opiskelijalla on oikeus saada opintosuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tunnistetuksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustamisella voidaan opiskelijalle lukea hyväksi ja korvata lukion oppimäärään kuuluvia pakollisia, syventäviä tai soveltavia opintoja. Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Hyväksi lukeminen tapahtuu Aikuisten lukiokoulutuksen perusteiden 2015 mukaisesti.

Aikuislukioon opintojaan jatkamaan tulleiden opiskelijoiden arvosanat annetaan, mikäli mahdollista, heidän aikuislukiossa suorittamiensa kurssien perusteella. Tällöin voidaan ottaa huomioon myös opiskelijan aikaisemmin opiskelussa saamat kesken jääneen oppimäärän arvosanat rehtorin ja aineenopettajan yhteisen harkinnan perusteella. Loppuun käydyn oppimäärän arvosana otetaan huomioon ja siirretään sellaisenaan opiskelijan päättötodistukseen, mikäli aine kuuluu aikuislukion opetussuunnitelmaan.

Ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisessa ja osaamisen tunnustamisessa noudatetaan samoja periaatteita kuin kotimaassa suoritettujen opintojen osalta. Tarvittaessa opiskelija hankkii itse ulkomailla suoritettujen opintojen kurssikuvaukset.

Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluttua tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

YLIOPPILASTUTKINTO

Osallistumisoikeus

Kokelas voi osallistua kokeisiin opiskeltuaan asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit. Vieraan kielen lyhyen oppimäärän kokeeseen saa osallistua, kun on opiskellut vähintään kolme lukiokurssia tätä kieltä. Kokeeseen voi osallistua myös vähintään 2,5 vuotta kestäneen ammatillisen tutkinnon perusteella. Tutkinnon erilliseen kokeeseen voi osallistua rehtorin päätöksellä myös henkilö, jolla katsotaan olevan edellytykset suoriutua kokeesta.

Hajauttaminen

Ylioppilastutkinto voidaan suorittaa hajautettuna enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana. Kokeet järjestetään kahdesti vuodessa ja molemmat tutkintokerrat ovat samanveroisia. Osa kokeista voidaan siis suorittaa jo lukio-opintojen aikana. Koetehtävät laaditaan oppiaineen pakollisten ja syventävien kurssien perusteella.

Pakolliset ja valinnaiset kokeet

Kokelaan on kirjallisissa kokeissa suoritettava pakollisena äidinkielen koe ja valittava tutkintoonsa kuuluvaksi kolme muuta pakollista koetta seuraavista neljästä vaihtoehdoista: yksi toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, yksi matematiikan koe ja yksi reaaliaineen koe.

Äidinkielen koe on kaksiosainen. Osista käytetään nimiä lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe. Kokelaan äidinkielen arvosana määräytyy kokeiden painotetun yhteispistemäärän perusteella.

Reaaliaineen kokeen voi valita seuraavista vaihtoehdoista: uskonto, ortodoksinen uskonto, elämäkatsomustieto, filosofia, psykologia, historia, yhteiskuntaoppi, biologia, fysiikka, kemia, maantiede tai terveystieto.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä järjestetään vaativuudeltaan kahden tasoiset kokeet. Kokelaan on sisällytettävä tutkintoonsa vähintään yksi vaativampi koe. Esim. pitkän matematiikan kurssin mukaan opiskellut kokelas ei ole pakotettu pakollisen laajan matematiikan kokeeseen. Hän voi kirjoittaa matematiikassa helpomman tason mukaisen kokeen tai jättää matematiikan kokonaan kirjoittamatta. Samaan tutkintoon voi kuulua vain yksi koe samassa oppiaineessa. Tutkintoa voi myöhemmin täydentää kokeilla, joihin ei ole aikaisemmin osallistunut. Tällöin voi suorittaa myös aikaisemmin kirjoittamansa oppiaineen eri tason kokeen.

Vain silloin, kun kokelas on hylätty vaativammassa kokeessa, hän voisi suorittaa samassa oppiaineessa myös lyhyemmän oppimäärän kokeen, kuitenkin sillä edellytyksellä että neljän pakollisen kokeen joukossa on edelleen yksi pitkä oppimäärän koe. Neljän pakollisen kokeen lisäksi kokelaalla on oikeus suorittaa ylimääräisiä kokeita. Ylimääräisenä voi suorittaa matematiikan kokeen, reaaliaineen kokeita, toisen kotimaisen kielen kokeen tai vieraiden kielten kokeita.

Hylättyä ylimääräistä koetta ei merkitä ylioppilastodistukseen. Ylioppilaskokeeseen ilmoittautuva kokelas sitoutuu ilmoittautuessaan maksamaan opetusministeriön määräämät ylioppilastutkintomaksut.

Uusinta, korotukset ja ylioppilastutkinnon täydentäminen

Hylätyn pakollisen kokeen saa uusia kolme kertaa kokeita välittömästi seuraavien kolmen ylioppilastutkintokerran yhteydessä. Jollei kirjoituksia ole tässä ajassa hyväksytysti suoritettu, on tutkinnon suorittaminen aloitettava alusta. Mikäli hylätty pakollinen koe on tullut kompensoiduksi tai hylätty arvosana on annettu ylimääräisessä kokeessa, koetta uusivaa kokelasta ei katsota hylätyn kokeen uusijaksi, vaan tutkinnon täydentäjäksi. Hylätyn pakollisen kokeen, joka on kompensoitu sekä hylätyn ylimääräisen kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Uusimisen ajankohdan voi valita itse.

Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Kokeen uusimisajankohdan voi valita itse. Mahdollisuus uusia hyväksytyjä kokeita rajattomasti koskee kaikkia kokelaita riippumatta hyväksytyn kokeen suorittamisajankohdasta tai aiemmista uusimiskerroista. Hyväksytyn kokeen uusija tai tutkinnon täydentäjä saa erillisen todistuksen.

Ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen tutkintoa on mahdollista täydentää suorittamalla erillisiä kokeita.

Oikaisuvaatimus

Jos kokelas on tyytymätön arvosteluun, voi hän tehdä oikaisuvaatimuksen. Jos kokelas on alle 18-vuotias, oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös huoltaja. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun kokelaalla on ollut tilaisuus saada tieto arvostelun tuloksesta ja nähdä arvosteltu koesuorituksensa. Oikaisuvaatimuksen tekeminen maksaa 50 euroa. Maksu palautetaan, jos oikaisuvaatimus johtaa arvosanan tai pelkän pistemäärän korottamiseen. Oikaisuvaatimus tehdään Ylioppilastutkintolautakunnan verkkopalvelussa osoitteessa kokelas.ylioppilastutkinto.fi.

Todistus lukihäiriöstä tai muusta oppimiseen vaikuttavasta häiriöstä

Jos ylioppilaskokelaalla on lukihäiriö, siitä on hankittava lausunto koulutuksen saaneelta erityisopettajalta, asiaan perehtyneeltä psykologilta tai lääkäriltä ennen kokeeseen ilmoittautumista. Rehtori lähettää lausunnon Ylioppilastutkintolautakuntaan.

Digitaalinen ylioppilastutkinto

Kaikki ylioppilaskokeet suoritetaan sähköisesti. Digitaalisissa ylioppilaskokeissa käytetään kokelaiden omia kannettavia tietokoneita, joihin asennetaan koetilannetta varten Ylioppilastutkintolautakunnan käyttöjärjestelmä. Käyttöjärjestelmän asentaminen opetetaan kokelaille ennen tutkinnon suorittamista, sillä koetilanteessa kokelasta ei voida neuvoa koneen käyttämisessä. Mahdolliset tarvittavat adapterit, verkkoliittimet, kuulokkeet ja hiiren kokelas hankkii itse. Kaikkien kokeissa käytettävät lisävarusteet tulee olla langallisia, eikä niissä saa olla edes Bluetooth-valmiutta.

TYÖPÄIVÄMUISTIO

1. JAKSO 18.8.2020 – 2.10.2020

17.08.	ma	Ohjauspäivä klo 17
18.08.	ti	Oppitunnit alkavat
19.08.	ke	
20.08.	to	
24.08.	ma	
25.08.	ti	
26.08.	ke	
27.08.	to	
29.08.	la	Kevään ylioppilasjuhla, Istuinkiven halli
31.08.	ma	
01.09.	ti	Yo-info klo 18.20-18.40
02.09.	ke	
03.09.	to	
07.09.	ma	
08.09.	ti	
09.09.	ke	
10.09.	to	
14.09.	ma	Yo-kemia, terveystieto
15.09.	ti	
16.09.	ke	Yo-englanti, pitkä oppimäärä
17.09.	to	Yo-uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, maantiede
18.09.	pe	Yo-äidinkieli, lukutaidon koe 1. jakson uusintakoe klo 17-19
21.09.	ma	Yo-ruotsi
22.09.	ti	Yo-matematiikka, lyhyt ja pitkä oppimäärä
23.09.	ke	
24.09.	to	Yo-filosofia, biologia
25.09.	pe	Yo-äidinkieli, kirjoitustaidon koe
28.09.	ma	Yo-vieras kieli, lyhyt oppimäärä
29.09.	ti	Yo-psykologia, historia, fysiikka Koe 1 klo 17-19.40
30.09.	ke	Koe 2 klo 17-19.40
01.10.	to	Yo-vieras kieli, pitkä oppimäärä Koe 3 klo 17-19.40
02.10.	pe	Koe 4 klo 17-19.40

2. JAKSO 5.10.2020 – 26.11.2020

05.10.	ma	
06.10.	ti	
07.10.	ke	
08.10.	to	
Syysloma 12.10. – 18.10.2020		
19.10.	ma	
20.10.	ti	
21.10.	ke	
22.10.	to	
26.10.	ma	
27.10.	ti	
28.10.	ke	
29.10.	to	
02.11.	ma	
03.11.	ti	
04.11.	ke	Yo-yleisinfo klo 18.20-18.40
05.11.	to	
06.11.	pe	2. jakson uusintakoe klo 17-19
09.11.	ma	
10.11.	ti	
11.11.	ke	
12.11.	to	
16.11.	ma	
17.11.	ti	
18.11.	ke	
19.11.	to	
23.11.	ma	Koe 1 klo 17-19.40 Viimeinen ilmoittautumispäivä kevään yo-kirjoitukseen
24.11.	ti	Koe 2 klo 17-19.40
25.11.	ke	Koe 3 klo 17-19.40
26.11.	to	Koe 4 klo 17-19.40

3. JAKSO 30.11.2020 – 4.2.2021

30.11.	ma	
01.12.	ti	
02.12.	ke	
03.12.	to	
04.12.	pe	Syksyn ylioppilasjuhla

Itsenäisyyspäivä 6.12.2020

07.12.	ma	
08.12.	ti	
09.12.	ke	
10.12.	to	
14.12.	ma	
15.12.	ti	
16.12.	ke	

Joululoma 17.12.2020-10.1.2021

11.01.	ma	
12.01.	ti	
13.01.	ke	
14.01.	to	
15.01.	pe	3. jakson uusintakoe klo 17-19
18.01.	ma	
19.01.	ti	
20.01.	ke	
21.01.	to	
25.01.	ma	
26.01.	ti	
27.01.	ke	
28.01.	to	
01.02.	ma	Koe 1 klo 17-19.40
02.02.	ti	Koe 2 klo 17-19.40
03.02.	ke	Koe 3 klo 17-19.40 Yo-info klo 18.20-18.40
04.02.	to	Koe 4 klo 17-19.40

4. JAKSO 8.2. – 6.4.2021

08.02.	ma	
09.02.	ti	
10.02.	ke	
11.02.	to	
15.02.	ma	
16.02.	ti	
17.02.	ke	
18.02.	to	

Talviloma 22.2.-28.2.2021

01.03.	ma	
02.03.	ti	
03.03.	ke	
04.03.	to	
08.03.	ma	
09.03.	ti	
10.03.	ke	
11.03.	to	
12.03.	pe	4. jakson uusintakoe klo 17-19
15.03.	ma	
16.03.	ti	Yo-äidinkieli, lukutaidon koe, suomi toisena kielenä -koe
17.03.	ke	
18.03.	to	Yo-vieras kieli, lyhyt oppimäärä
19.03.	pe	Yo-äidinkieli, kirjoitustaidon koe
22.03.	ma	Yo-vieras kieli, pitkä oppimäärä
23.03.	ti	Yo-matematiikka, lyhyt oppimäärä
24.03.	ke	Yo-matematiikka, pitkä oppimäärä
25.03.	to	Yo-biologia, filosofia, psykologia
26.03.	pe	Yo-fysiikka, historia
29.03.	ma	Yo-ruotsi Koe 1 klo 17-19.40
30.03.	ti	Yo-maantiede, uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi Koe 2 klo 17-19.40
31.03.	ke	Yo-kemia, terveystieto Koe 3 klo 17-19.40

Pääsiäisloma 1.4.-5.4.2021

06.04.	ti	Koe 4 klo 17-19.40
--------	----	--------------------

5. JAKSO 7.4. - 27.5.2021

07.04.	ke	
08.04.	to	
12.04	ma	
13.04.	ti	
14.04.	ke	
15.04.	to	
19.04.	ma	
20.04.	ti	
21.04.	ke	
22.04.	to	
26.04.	ma	
27.04.	ti	
28.04.	ke	
29.04.	to	
03.05.	ma	
04.05.	ti	
05.05.	ke	Yo-yleisinfo klo 18.20-18.40
06.05.	to	
07.05.	pe	5. jakson uusintakoe klo 17-19
10.05.	ma	
11.05.	ti	
12.05.	ke	

Helatorstai 13.5.2020

17.05.	ma	
18.05.	ti	
19.05.	ke	luetaan ti-to lukujärjestys
20.05.	to	Koe 1 klo 17-19.40
24.05.	ma	Koe 2 klo 17-19.40
25.05.	ti	Koe 3 klo 17-19.40
26.05.	ke	Koe 4 klo 17-19.40
27.05.	to	Ylioppilasjuhla klo 17, Vanha sali
03.06.	to	Viimeinen ilmoittautumispäivä syksyn yo-kirjoituksiin